

Tillsammans för jämlik och jämställd hälsa

Forum för folkhälsa i Västerbotten hälsar er välkomna till en regional folkhälsokonferens 11 maj 2023 i Lycksele, Hotell Lappland

Syftet med konferensen är att stärka samverkan i folkhälsoarbetet med fokus på jämlik och jämställd hälsa och att skapa möjligheter till nätverkande, erfarenhetsutbyte och att sprida kunskap om pågående arbete för jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten.

PROGRAM

Tillsammans för jämlik och jämställd hälsa

Moderatorer:

Lina Tjärnström, Skellefteå kommun, Maria Falck, Region Västerbotten.

Tid	Programpunkt
08.30-09.00	Registrering och kaffe/fika
09.00-10.30	Tillsammans för jämlik och jämställd hälsa
10.30-11.00	PAUS
11.00-12.00	Samisk hälsa – en fråga för alla
12.00–13.00	LUNCH
13.00–14.00	Individens rätt och plats i en samhällsomvandling
14.00–14.30	Ett arbetsliv för alla
14.30–15.00	PAUS
15.00–15.40	Parallella seminarier: Främja och förebygga genom livet
15.40–16.00	AVSLUTNING
16.00	Fika och mingel

PROGRAM

TILLSAMMANS FÖR JÄMLIK OCH JÄMSTÄLLD HÄLSA

KL 09.00-10.30

Hur uppstår sociala skillnader i hälsa?

Många pratar om jämlik och jämställd hälsa, men vad är det egentligen? Hur uppstår sociala skillnader i hälsa och vad kan vi göra?
Klas-Göran Sahlén, Institutionen för epidemiologi och global hälsa
Umeå Universitet

Jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten

Hur ser det ut med hälsa, levnadsvanor och livsvillkor i Västerbotten?
Resultat från enkäten Hälsa på lika villkor 2022.

Läs mer: [Hälsoenkäten Hälsa på lika villkor \(regionvasterbotten.se\)](https://regionvasterbotten.se/halsoenkaten-halsa-pa-lika-villkor)

Kristina Lindvall och Johannes Dock, Folkhälsoenheten Region Västerbotten

Ett välfärdssamhälle i förändring

En skyhögt inflation och en kommande lågkonjunktur innebär en än mer utsatt situation för dem som redan lever i fattigdom. Sveriges Stadsmissioner släpper nu sin åttonde fattighetsrapport. Den innehåller särskilt framtagen statistik från SCB som visar att 6,9 procent av Sveriges befolkning levde i ekonomisk utsatthet år 2020.
Läs mer: [rapporter - Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner](#)
Jonas Wihlstrand, Generalsekreterare Sveriges Stadsmissioner

Ett jämställt Västerbotten!

Länsstyrelsen har i bred samverkan tagit fram en länsstrategi för ökad jämställdhet, som ska gälla under perioden 2023-2030. Strategin är ett av verktygen på vägen mot ett mer jämställt Västerbotten fritt från våld, för länets alla invånare.

Läs mer: [Jämställdhet | Länsstyrelsen Västerbotten \(lansstyrelsen.se\)](https://lansstyrelsen.se/vasterbotten/jamstalldhet)

Monica Forsman, sakkunnig jämställdhet vid Länsstyrelsen Västerbotten

Dialog: Hur når vi de som mest behöver det?

Är vi på rätt väg mot en god, jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten? Vilka är dom största utmaningarna? Vad behöver vi stärka? Vilka är nyckelaktörerna? Panelen reflekterar över dessa frågor och de inledande presentationerna.

Deltagare i panelen:

Lars Weinehall, professor vid Umeå Universitet

Madelaine Jakobsson, Kommunstyrelsens ordförande Nordmaling

Ylva Löwenborg, Rädda Barnen

PROGRAM

SAMISK HÄLSA – EN FRÅGA FÖR ALLA

Kl 11.00-12.00

Hur mår samerna i Sverige?

För att svara på frågan genomförde forskargruppen Lávvuo vid Umeå Universitet en samisk folkhälsoundersökning i samarbete med Sametinget och Folkhälsomyndigheten. Jon Petter Stoor presenterar de första resultaten samt pekar ut områden som kan vara särskilt viktiga för det samiska folkhälsoarbetet i Västerbotten

Läs mer: [Samisk hälsa på lika villkor \(umu.se\)](http://umu.se)

Jon Petter Stoor, Postdoktor vid Umeå Universitet

Kunskapsnätverket för samisk hälsa

Kunskapsnätverket för samisk hälsa är ett samarbete som syftar till att säkerställa en god hälsa och en vård på lika villkor för det samiska folket. Sofia Kling berättar om Kunskapsnätverket för samisk hälsa samt demonstrerar en e-utbildning i samisk kulturförståelse.

Läs mer:

[Kunskapsnätverket för samisk hälsa \(regionvasterbotten.se\)](http://regionvasterbotten.se)

[Samisk kulturförståelse i vården \(samarbeta.se\)](http://samarbeta.se)

Sofia Kling, Huvudkoordinator för Kunskapsnätverket samisk hälsa

Dialog

Är vi på rätt väg mot en god, jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten? Vad behöver vi stärka för att förbättra hälsan hos samer? Vilka är nyckelaktörerna? Panelen reflekterar över dessa frågor och de inledande presentationerna.

Deltagare i panelen:

Christina Storm Mienna, Föreståndare för Vårdduo, Centrum för samisk forskning, Umeå Universitet

Helene Hellmark Knutsson, Landshövding Länsstyrelsen Västerbotten

Peter Olofsson, Regionstyrelsens ordförande, Region Västerbotten

Marie Persson Njaita, Förtroendevald Sametinget

PROGRAM

INDIVIDENS RÄTT OCH PLATS I EN SAMHÄLLSOMVANDLING

KI 13.00-14.00

Samvandling Norr – Civilsamhällets expertis för att skapa attraktiva och hållbara samhällen

Samvandling Norr är ett initiativ för att stärka civilsamhällets roll i de pågående samhällsomvandlingarna i Norrbotten och Västerbotten. Civilsamhället sitter på ett väl uppbyggt förtroendekapital hos befolkningen, hur kan samhällets övriga sektorer bäst ta del av denna tillgång? Samvandling Norr utforskar innovativa lösningar för samverkan med hållbara samhällen som mål.

Läs mer: [SamvandlingNorr | Samforma](#)

Niklas Lindmark, projektledare för Samvandling Norr

Stärkt samverkan för mänskliga rättigheter – trepartssamverkan mellan stat, region och civilsamhälle med individen i fokus

Det råder idag konsensus om att mycket arbete återstår innan vi har ett samhälle präglad av jämlikhet, tillgänglighet, delaktighet och värdighet för alla invånare, samtidigt som många offentliga aktörer verkar överens om att de vill tillgodose invånarnas mänskliga rättigheter. Projektet Stärkt samverkan för mänskliga rättigheter i Västerbotten vill skickliggöra Västerbotten att på ett nyskapande, kreativt och effektivt sätt ta sig an utmaningar med mänskliga rättigheter. Är tiden för generella lösningar förbi och kan vi i stället hitta lösningar, handlingsutrymme och förändra attityder genom att arbeta lokalt med individen som utgångspunkt?

Läs mer: [Stärkt samverkan för mänskliga rättigheter i Västerbotten \(regionvasterbotten.se\)](#)

Elin Åberg, Caroline Täljeblad, Funktion rätt Västerbotten

Att förebygga rasism och minoritetsstress i din organisation

Rasism tar sig olika uttryck och kan för många leda till otrygghet och psykosocial stress som kallas minoritetsstress. Att känna sig trygg är viktigt för att kunna delta i samhället på sina egna villkor. Vad är minoritetsstress och hur kan vi förebygga den i våra organisationer? Jenny Saba Persson, verksamhetsledare Rättighetscentrum Västerbotten

Läs mer: [Rättighetscentrum Västerbotten – Mot diskriminering för lika rättigheter \(rattighetscentrumvasterbotten.se\)](#)

PROGRAM

ETT ARBETSLIV FÖR ALLA

Kl 14.00-14.30

Systematiskt arbete med jämlikhet och jämställdhet

Industriutvecklingen sker i en rasande fart och all arbetskraft behövs, både män och kvinnor. IF Metall har tagit beslut om att förbundet är en feministisk och demokratisk organisation, där jämställdhet och jämlikhet är en av våra viktigaste frågor. En arbetsmiljöfråga som alla andra. En fråga som ska genomsyra vårt fackliga arbete varje dag.

Lär mer: [Jämställdhet och mångfald - IF Metall](#)

Carola Andersson, IF Metall

Hållbart arbetsliv, att göra psykisk ohälsa pratbart på jobbet

Norsjö kommun har deltagit i projektet Psykisk Hälsa Arbetsliv 2.0, som syftar till att rusta chefer och medarbetare att stärka möjligheten till ett hållbart arbetsliv samt tydliggöra helhetsgrepp och ledarskapets hälsofokus.

Läs mer:

[HEM | Psykisk hälsa \(psykiskhalsaarbetsliv.com\)](#)

[Norsjö kommun \(norsjo.se\)](#)

Emma Stenmark, HR-strateg Norsjö kommun

PROGRAM

PARALELLA SEMINARIER: Främja och förebygga genom livet KI 15.00-15.40

Under detta seminarium får deltagarna välja ett av följande pass: Äldres hälsa, Insatser för unga eller Insatser för barn. Varje pass består av två olika föredrag med möjlighet till dialog mellan publik och föreläsare. Varje föreläsning är 10 minuter och följs av 5 minuter diskussion.

PASS 1: VUXNA OCH ÄLDRES HÄLSA

Våga fråga

Att prata om hur vi mår är det mest förebyggande vi kan göra - det kan rädda liv. "Våga fråga" är en utbildning som görs av Suicide Zero, den ger dig kunskap och verktyg om hur du kan prata om psykisk ohälsa och självmord. Utbildningarna anordnas i samarbete mellan Suicide Zero och Region Västerbotten.

Läs mer: [Våga fråga \(regionvasterbotten.se\)](http://regionvasterbotten.se)

Johannes Dock, Folkhälsoenheten, Region Västerbotten

Emma Wasara, Folkhälsoenheten, Region Västerbotten

Seniortorget i Skellefteå

Det nystartade Seniortorg Skellefteå har som vision att "Vi lär och upplever tillsammans för att skapa trygghet, självständighet och glädje i vardagen!" Seniortorg Skellefteå ska uppfattas som välkomnande, inspirerande och tillgängligt för dig och dina nära och kära.

Föreläsningar och "prova-på" aktiviteter sker löpande. Medarbetarna är utbildade av sakkunniga för att kunna demonstrera de visningshjälpmedel som finns på mötesplatsen. Det finns möjlighet att boka personlig guidning och rådgivning. Vi har inspirationsboxar med koncept för hälsa, mat och måltid, rörelseglädje, förebygga fall, social gemenskap och teknikens möjligheter, med flera, som man kan låna med sig hem. Läs mer: [Seniortorg - Skellefteå kommun \(skelleftea.se\)](http://skelleftea.se)

Kristina Nordmark, Seniortorget Skellefteå kommun

Cecilia Edström, Hälsoutvecklare Region Västerbotten

PROGRAM

PASS 2: INSATSER FÖR UNGA

Hur kan vi stödja unga som varken arbetar eller studerar?

Unga som varken arbetar eller studerar ("UVAS") är en särskilt utsatt, sårbar och svåråtkomlig grupp vars behov av vård och omsorg ofta är högt, individuellt och bestående under en längre tid. Etableringsinsatser som kombinerar kompetenshöjande och hälsofrämjande aktiviteter med personcentrerat och samordnat stöd har potential att öka sysselsättningen hos dessa individer.

Läs mer: [Hur kan vi stödja unga som varken arbetar eller studerar? \(umu.se\)](https://umu.se)

Frida Jonsson, Institutionen för folkhälsa och epidemiologi, Umeå Universitet

KAMSO - Kalkylverktyg för insatser mot social utsatthet

Social utsatthet har ett högt pris och förebyggande insatser är viktiga! Vilken insats ger mest effekt för pengarna? KAMSO kan användas som beslutsstöd för att välja mellan olika förebyggande insatser inom barn- och ungdomsområdet. KAMSO kan också användas för att i efterhand uppskatta effekter av sådana insatser.

Läs mer: [KAMSO - Kalkylverktyg för insatser mot social utsatthet \(umu.se\)](https://umu.se)

Anni-Maria Pulkki-Brännström och Curt Löfgren, Institutionen för folkhälsa och epidemiologi, Umeå Universitet

PASS 3: INSATSER FÖR BARN

Förebygga våld och stärka rättigheterna för barn som upplevt våld

Alla barn i Sverige har rätt till en trygg uppväxt, fri från våld och övergrepp. Men så ser tyvärr inte verkligheten ut. Rädda Barnen kämpar för varje barns rätt till en trygg uppväxt. Det gör vi genom att ge barn och viktiga vuxna kunskap om vad våld är och vilka rättigheter barn har. Vi är alltid på barnens sida.

Läs mer: [Vi skyddar barn i Sverige mot våld och övergrepp - Rädda Barnen \(raddabarnen.se\)](https://raddabarnen.se)

Emelie Matkala Nylander, Rädda Barnen Västerbotten

Så stöttar du barnet när en förälder tagit sitt liv

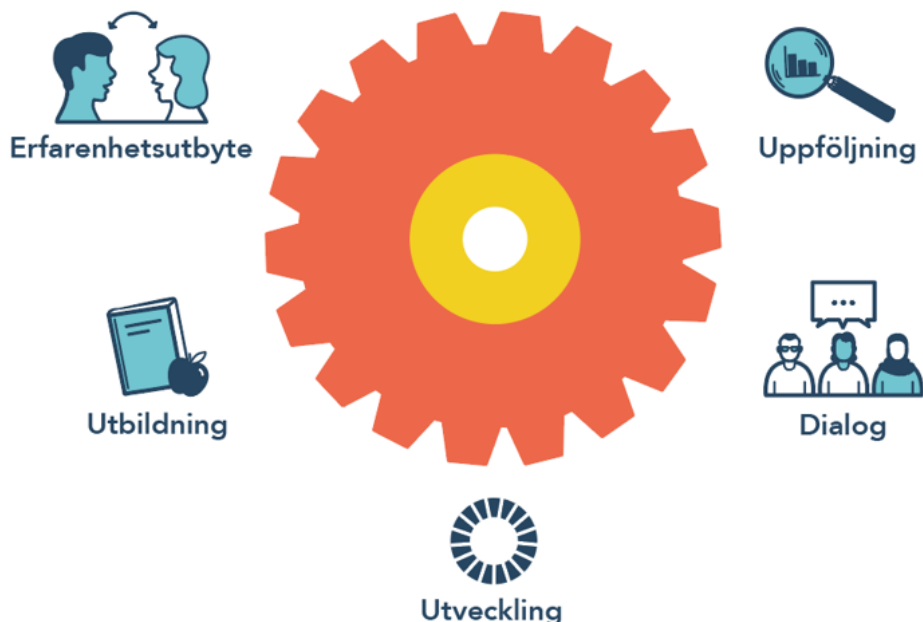
Varje år drabbas flera hundra barn i Sverige av att en förälder tar sitt liv – den yttersta konsekvensen av psykisk ohälsa. Under det här seminariet pratar vi om hur barn påverkas när en förälder begått självmord och vad du kan göra för att stötta barnet. Seminariet utgår från Bris rapport "När en förälder tagit sitt liv, en kunskapsrapport om stöd till suicidefterlevande barn och familjer"

Läs mer: brisrapport-2022-3-nar-en-foralder-tagit-sitt-liv.pdf
Klara Enmark, Bris Nord

Forum för folkhälsa i Västerbotten

Forum för folkhälsa i Västerbotten ska vara ett dynamiskt "nav" i det regionala folkhälsoarbetet som skapar förutsättningar för samsyn kring aktuella utmaningar och frågor.

Syfte

1. Att utveckla och fördjupa folkhälsoarbetet för en god, jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten.
2. Att utgöra en regional stödstruktur för länets folkhälsoarbete.
3. Att stärka det lokala och regionala arbetet med folkhälsointegration.